ECVET ieviešanas situācija Latvijā Baltijas valstu kontekstā

Laura Iveta Strode

Starptautiskā konference „ECVET (Eiropas kredītsistēma profesionālajai izglītībai) pieredze un izaicinājumi Eiropā un Latvijā”
2015.gada 16.decembrī

Valsts izglītības attīstības aģentūra

ecvet
European Credit system for Vocational Education & Training

ECVET Baltijas valstīs

- ECVET elementu ieviešana normatīvajos aktos
- sociālo partneru iesaiste ECVET elementu ieviešanā, izstrādājot profesionālās izglītības saturu,
- izpratne par ECVET elementu nozīmi profesionālās izglītības modernizēšanā,
- atsevišķu ECVET elementu (mācīšanās jeb sasniedzamo rezultātu, to vienību, kredītsistēmas) ieviešana profesionālajā izglītībā,
- profesionālās izglītības satura reformas atbilstoši ECVET, EQAVET, EKI, NKI un NKS (nozaru kvalifikāciju sistēma).

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Profesionālās izglītības reorganizācija, balstoties uz Profesionālās izglītības iestāžu likumu (*Vocational Educational Institutions Act*, 12.06.2013., ar grozījumiem 01.07.2015).

Sasniedzamie rezultāti nozīmē zināšanas, prasmes un attieksmi, kas iegūtas mācīšanās procesā un kas tiek aprakstītas minimālajā līmenī.

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Profesionālās izglītības saturu veido

- nacionālās izglītības pamatprogrammas (*national core curriculum*),
- katras izglītības iestādes izstrādātas izglītības programmas.

Nacionālo profesionālās izglītības pamatprogrammu un katras izglītības iestādes programmu izstrādā, balstoties uz profesijas standartu.

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Profesionālās izglītības programmas nosaka

- profesionālās izglītības mērķus un uzdevumus,
- sasniedzamos rezultātus, kas atbilst Igaunijas izglītības kvalifikāciju ietvarstruktūrai,
- prasības programmas apguvei,
- programmas moduļus, to apjomu,
- sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritērijus,
- iespējas izvēlēties moduļus un specializācijas.

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Sasniedzamo rezultātu vērtēšana ir mācību procesa daļa.

Profesionālās izglītības programma tiek atzīta par apgūtu, ja ir iegūti visi izglītības programmā noteiktie sasniedzamie rezultāti.

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Sākot ar 2015.gadu Igaunijas profesionālajā izglītībā tiek ieviesta **kredītpunktu sistēma.**

Igaunijas profesionālās izglītības kredītpunkts (EKAP – *eesti kutsehariduse ainepunkt*) ir mācību apjoma aprēķina vienība, kas nosaka nepieciešamo audzēkņa darba slodzi, lai iegūtu sasniedzamos rezultātus, kas noteikti izglītības programmā.

Igaunijas pieredze ECVET ieviešanā

Viens kredītpunkts atbilst 26 stundām audzēkņa darba, kas nepieciešams prasmju un zināšanu apguvei.

Kredītpunktu piešķiršana tiek balstīta uz ECVET principiem. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumu par ECVET ieviešanu (2009.) sasniedzamo rezultātu, kas iegūstami viena pilna mācību gada laikā, vērtība ir 60 punkti.

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

Lietuvā ir pieņemts Valdības lēmums izveidot un ieviest jaunu, ECVET principiem atbilstošu kredītsistēmu profesionālajā izglītībā (gan sākotnējā, gan tālākizglītībā).

Valdības darba programmā "Rīcības plāns 2012-2016" izvirzīts mērķis modularizēt profesionālās izglītības saturu.

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

ESF projekta "Kvalifikāciju struktūras un modulārās profesionālās izglītības sistēmas izveide" (2010. – 2015.) ietvaros

- izveidota jauna modulārā profesionālās izglītības sistēma,
- izstrādātas 60 modulārās profesionālās izglītības programmas galvenajām profesionālajām kvalifikācijām.

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

Modulārā profesionālās izglītības sistēma tiek veidota atbilstoši Lietuvas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, kas tika apstiprināta 2010.gadā.

Lietuvas kvalifikāciju ietvarstruktūra, līdzīgi kā Latvijā un Igaunijā, aptver visus izglītības sektorus un ir pielīdzināta EKI.

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

Izglītības programmas sastāv no obligātajiem un izvēles moduļiem.

Programmas izstrādā eksperti: nozares pārstāvji, pedagogi.

Profesionālās izglītības iestādes tika aicinātas brīvprātīgi pieteikties modulāro profesionālās izglītības programmu pilotēšanai.

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

2015.gadā profesionālās izglītības sistēmā ir uzsākta

- uz sasniedzamajiem rezultātiem balstītu modulārās profesionālās izglītības programmu īstenošana 21 profesionālās izglītības iestādē;
- tiek ieviesta kredītsistēma: izglītības programmu ilgums ir izteikts ar kredītpunktiem.

Erasmus+

Valsts izglītības attīstības aģentūra

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par ECVET ieviešanu (2009) Lietuvā sasniedzamo rezultātu, kas iegūstami viena pilna mācību gada laikā, vērtība ir 60 punkti.

Viena kredītpunkta apjoms Lietuvā ir 27 stundas, jo kredītpunkta apjoms tiek noteikts, viena pilna laika mācību gada stundu skaitu dalot ar 60,

1600 : 60 = 26,6 (≈27).

Lietuvas pieredze ECVET ieviešanā

Sasniedzamo rezultātu vienībām tiek piešķirti kredītpunkti atkarībā no vienības vērtības attiecībā pret kvalifikāciju, bet ne vairāk kā 10 kredītpunkti vienai vienībai.

VISC ieteikumi kredītsistēmas profesionālajā izglītībā izveidošanai Latvijā:

- uz Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumu par Eiropas kredītsistēmas (ECVET) ieviešanu pamatota,
- balstīta uz sasniedzamajiem rezultātiem,
- piemērota visām izglītības īstenošanas formām (tai skaitā formālā, ārpusformālā, DVB).